

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ACADEMIC ADMINISTRATION MODEL TO ENHANCE TEACHER INNOVATION
IN SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1

¹ภัทรพล ทองในแก้ว, ²เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ³ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ

¹Pattharapon Thongnaikaew, ²Sowwanee Sikkhabandit
and ³Panya Theerawiththayalert

¹นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

¹Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, North Bangkok University, Thailand

Received: 2025-11-19

¹ Corresponding Author's Email: pattharapon.thon@northbkk.ac.th

Revised: 2025-12-22

¹เบอร์โทร: 062-249-2261

Accepted: 2026-02-02

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา 2) สร้างรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา 3) ประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา และ 4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 264 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา ในภาพรวมสภาพที่เป็นอยู่ในการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การนำและการควบคุม 3) รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) หลังการทดลองใช้รูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารวิชาการ; การเสริมสร้างนวัตกรรมของครู

Abstract

This research aimed to: 1) study the problems and needs in academic administration to enhance teacher innovation in schools; 2) develop an academic administration model to enhance teacher innovation in schools; 3) evaluate the quality of the developed academic administration model; and 4) examine the results of implementing the academic administration model to enhance teacher innovation in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. The sample group consisted of 264 school administrators and teachers, while 11 experts served as key informants. Research instruments included questionnaires, interview forms, and evaluation forms. Data were analyzed using mean, standard deviation, needs analysis, and content analysis.

The findings revealed that 1) The current state of academic administration for enhancing teacher innovation was at a moderate level, the desired state was at the highest level, and the overall needs were at a moderate level. 2) The academic administration model for enhancing teacher innovation in schools consists of two main components. The first component involves six aspects of academic work administration: development of the school curriculum; development of learning processes; instructional management within the school; assessment, evaluation, and credit transfer; research for educational quality development, and development of educational

media, innovations, and technology. These areas are driven by the second component, which is the administrative process consisting of four steps: Planning (P), Organizing (O), Leading (L), and Controlling (C). Together, these components aim to foster innovation among teachers and improve the overall quality of education within the schools. 3) The developed academic administration model was evaluated as having the highest level of accuracy and appropriateness. 4) After implementation, the model was found to be highly feasible and beneficial.

Keywords: Model; Academic Administration; Teacher Innovation Enhancing

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญ และเป็นกระบวนการที่จะช่วยในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้ทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การปฏิรูปการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนไทยยุคใหม่ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติ รู้ทันปัญญา รู้คิด มีสมรรถนะ และมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก (Office of the Basic Education Commission, 2010) การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาประเทศ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ทุนการศึกษา การสนับสนุนค่าเล่าเรียน การเรียนฟรี การลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อการศึกษา โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง รูปแบบการจัดการศึกษาจึงปรับเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รัฐบาลจึงมีการส่งเสริมเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และเนื่องจากความสามารถพื้นฐานของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน มีการนำเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลเข้ามาเสริมเพื่อแก้จุดอ่อนให้แก่ผู้เรียนที่มีจุดด้อย ขณะเดียวกันระบบเทคโนโลยีก็ถูกนำมาใช้เพื่อเสริมจุดแข็งให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ ให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง ตลอดจนพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างสูงสุดได้เช่นเดียวกัน Ploykhao (2020) ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2569) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ต่างมีอุดมการณ์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และความสามารถสูง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คน

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วม สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Office of the Education Council (OEC), 2019: pp.1-2)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการมีอยู่มาก ได้แก่ สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้มีสาระเนื้อหาตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนซึ่งทำให้บทเรียนไม่น่าสนใจ กระบวนการเรียนการสอนขาดการมีส่วนร่วม ขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับและการปรับปรุง ตลอดจนปัญหาที่เกิดจากสถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดสื่อการสอนหรือสถานศึกษาขาดแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอและไม่มีความหลากหลาย ปัญหาการนิเทศเนื่องจากผู้บริหารหรือผู้นิเทศ มีภาระงานอื่นมากไม่สามารถนิเทศติดตามได้สม่ำเสมอและทั่วถึง ผู้นิเทศยังเข้าใจหลักสูตรไม่ชัดเจนในเรื่องการวัดและประเมินผลการศึกษา ปัญหาครูไม่เข้าใจวิธีวัดผลตามสภาพจริงตลอดจนครูขาดคู่มือการวัดผล Yongyossying (2017: pp.2-3) ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่มักมีปัญหาสำคัญ คือ ผู้เรียนจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีคุณภาพค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษาขนาดอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษาขนาดใหญ่กว่า (Tandhanatewin, 2017: p.51)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จากผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2566 ของสถานศึกษาในสังกัด 67 แห่ง พบว่ามีสถานศึกษาที่เข้าร่วมพื้นที่นวัตกรรม 18 แห่ง (ร้อยละ 26.87) และไม่ได้เข้าร่วม 49 แห่ง (ร้อยละ 73.13) โดยภาพรวมสถานศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับยอดเยี่ยม จำนวน 38 แห่ง (ร้อยละ 77.55) ระดับดีเลิศ 10 แห่ง (ร้อยละ 20.41) และระดับดี 1 แห่ง (ร้อยละ 2.04) จุดที่ควรพัฒนาได้แก่ ความสามารถของผู้เรียนในการสร้างนวัตกรรม การมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม และความภูมิใจในท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการควรพัฒนาระบบบริหารคุณภาพ การพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งพัฒนากระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง การใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, 2023)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการศึกษาทุกด้านภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยพิจารณาจากสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษามีคุณภาพ ตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างยั่งยืนในระดับสถานศึกษาและระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วยดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 67 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 164 คน ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 67 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 536 คน รวมทั้งสิ้น 834 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 264 คน กำหนดขนาด

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970; pp.608-609) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน (ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ) และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2) นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ได้แก่ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 การบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุม 4) นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า $IOC = 0.80-1.00$ 5) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของคอนบราค ได้ค่า $\alpha = 0.879$ 6) นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล 2) ขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสังกัด เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูล 3) นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง กับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 21 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 52 คน ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 21 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 170 คน รวม 264 คน 4) นัดหมายวัน เวลาเพื่อไปปรับแบบสอบถามกลับและตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของการตอบ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) การวิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามที่กล่าวไว้ในระยะที่ 2 3) การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นของรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้าง

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

นวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทุกด้าน ในภาพรวมและรายข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Priority needs index แบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) Wongwanich (2019) ค่าดัชนี PNI ซึ่งสูตรการคำนวณ คือ

สูตร $PNI_{modified}$

$$\text{เมื่อ } PNI = (I-D) / D$$

โดย I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดหรือสภาพที่ควรจะเป็น

D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือสภาพที่เป็นจริงและวิเคราะห์ผลจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ตามสูตรการคำนวณ ส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา วิเคราะห์โดยจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{modified}$ โดยนำค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูงสุด ลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ต่ำสุด และนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่ม $PNI_{modified}$ เป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ได้ค่า AVI แล้วนำมาจัดกลุ่มต่อไปนี้

$$\text{กลุ่มที่มีค่าดัชนี } PNI_{modified} \text{ ต่ำ} = .49-.57$$

$$\text{กลุ่มที่มีค่าดัชนี } PNI_{modified} \text{ ปานกลาง} = .58-.66$$

$$\text{กลุ่มที่มีค่าดัชนี } PNI_{modified} \text{ สูง} = .67-.75$$

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 11 คน ที่มีความรู้ความสามารถและหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) 1) สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารในส่วนที่ 1 2) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ที่ได้จากข้อ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและถ้อยคำภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงกลุ่มสัมภาษณ์ 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของในรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา

ผู้ประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling)ตามเกณฑ์การพิจารณาประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัยทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการศึกษา

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะสร้างเครื่องมือในการประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาดังนี้ 1) ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2) นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุม 4) นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.60-1.00$ 5) นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทุกคน 2) ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3) เข้าพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา พร้อมคู่มือการใช้รูปแบบ 4) รับแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดตามข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา **กลุ่มประชากร**

กลุ่มประชากรได้แก่ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 1 คน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 82 คนรวมจำนวน 88 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจะสร้างเครื่องมือในการประเมินรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษาดังนี้ 1) ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2) นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุม 4) นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 0.60-1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของคอนบราค ได้ค่า $\alpha = 0.879$ 6) นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) นำแบบประเมินมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ ผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ (D) สภาพที่ควรจะเป็น (I) และความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้าง นวัตกรรมของครูในสถานศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่ (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			PNI _{modified} d	แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	(I-D)/D	
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.60	.368	ปานกลาง	4.48	.460	มากที่สุด	.72	สูง
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.69	.424	ปานกลาง	4.58	.346	มากที่สุด	.70	สูง
3.การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	2.61	.376	ปานกลาง	4.47	.358	มาก	.72	สูง
4.การวัดและประเมินผลและ การเทียบโอนผลการเรียน	2.72	.463	ปานกลาง	4.59	.347	มากที่สุด	.69	สูง
5.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.90	.443	ปานกลาง	4.58	.588	มากที่สุด	.58	ปานกลาง
6.การนิเทศการศึกษา	2.86	.366	ปานกลาง	4.44	.790	มาก	.55	ต่ำ
7.การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้	2.96	.319	ปานกลาง	4.40	.489	มาก	.49	ต่ำ
8.การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษา	2.90	.395	ปานกลาง	4.57	.325	มากที่สุด	.57	ต่ำ
9.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.81	.446	ปานกลาง	4.55	.356	มากที่สุด	.62	ปานกลาง
รวม	2.80	.213	ปานกลาง	4.51	.224	มากที่สุด	.61	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = .213) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = .319) รองลงมาคือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = .395) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = .368)

ระดับของสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา ในภาพรวม มีสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .224) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .347) รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

($\bar{x} = 4.58$, S.D. = .346) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .489)

การเสนอผลส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา วิเคราะห์โดยจัดกลุ่มค่าดัชนี PNI modified โดยนำค่าดัชนี PNI_{modified} สูงสุด (.74) ลบด้วยค่าดัชนี PNI modified ต่ำสุด (.49) และนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่ม PNI modified เป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลางและต่ำ ได้ค่า AVI = (.72-.49)/3 = .08 นำมาจัดกลุ่มต่อไปนี้

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ต่ำ = .49 - .57

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} ปานกลาง = .58 - .66

กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{modified} สูง = .67 - .75

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified priority needs index: PNI_{modified}) ในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง (PNI_{modified} = .61) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง (PNI_{modified} = .72) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง (PNI_{modified} = .70) การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง (PNI_{modified} = .69) ของระดับความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน (Planning: P) 2. การจัดองค์กร (Organizing: O) 3. การนำ (Leading: L) และ 4. การควบคุม (Controlling: C)

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตาราง 2 ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยรวม

รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.58	.335	มากที่สุด	4.61	.248	มากที่สุด
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.66	.279	มากที่สุด	4.66	.201	มากที่สุด
3.การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.73	.217	มากที่สุด	4.75	.218	มากที่สุด
4.การวัดและประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน	4.72	.305	มากที่สุด	4.73	.251	มากที่สุด
5.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	.363	มากที่สุด	4.61	.434	มากที่สุด
6.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.64	.253	มากที่สุด	4.70	.300	มากที่สุด
รวม	4.66	.307	มากที่สุด	4.68	.288	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถูกต้องของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = .307$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = .217$) รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = .305$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = .335$)

ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = .288$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = .218$) รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = .251$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = .434$)

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตาราง 3 ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยรวม

การบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรม ของครูในสถานศึกษา	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.54	.231	มากที่สุด	4.67	.232	มากที่สุด
2.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.60	.206	มากที่สุด	4.59	.219	มากที่สุด
3.การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.61	.178	มากที่สุด	4.45	.686	มาก
4.การวัดและประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน	4.59	.165	มากที่สุด	4.61	.159	มากที่สุด
5.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.69	.134	มากที่สุด	4.65	.187	มากที่สุด
6.การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.69	.149	มากที่สุด	4.64	.159	มากที่สุด
รวม	4.62	.091	มากที่สุด	4.60	.143	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = .091) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = .134) รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = .143) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = .231)

ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .143) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .232) รองลงมาคือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{x}$ = 4.65, S.D. = .232) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.45, S.D. = .686) ตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครู (6A-POLC Model)

จากแผนภาพที่ 1 จากการวิจัยสามารถสรุปเป็นรูปแบบ 6A-POLC Model เป็นองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยที่บูรณาการ การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน (6A) เข้ากับ กระบวนการบริหาร POLC เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบ โดย 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (4) การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน (5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ (6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขณะที่ POLC ประกอบด้วย P: Planning การวางแผน, O: Organizing การจัดองค์การ, L: Leading การนำ และ C: Controlling การควบคุม ซึ่งทำหน้าที่เป็นกระบวนการบริหารเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการทั้ง 6 ด้านให้เชื่อมโยงและดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ดังกล่าวสะท้อนว่า การสร้างนวัตกรรมของครูควรดำเนินการในลักษณะของ “ระบบ” มากกว่าการพัฒนาครูเป็นรายบุคคล โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางแผน จัดระบบงานวิชาการ นำบุคลากร และกำกับติดตามผล ควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การวิจัย และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมของครู

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง คือ ครูมีความสามารถในการสร้างและใช้นวัตกรรมเพิ่มขึ้น เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็น และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น แก่นสำคัญขององค์ความรู้ใหม่คือ “การบริหารงานวิชาการ 6 ด้านที่ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการ POLC” ซึ่งนำไปสู่การเสริมสร้างความสามารถของครูในการสร้างและใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผลการประเมินรูปแบบพบว่า รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นอยู่ของการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า แม้สถานศึกษาจะมีการบริหารวิชาการอย่างเป็นระบบและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเพียงพอ แต่การขับเคลื่อนเชิงนวัตกรรมยังไม่เต็มศักยภาพ เนื่องจากข้อจำกัดด้านบุคลากรและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาได้กำหนดบทบาทของครูในการผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมไว้อย่างชัดเจน พร้อมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่องผ่านการประชุม สัมมนา และการอบรม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Muksan and Charoenkul, 2021) ที่ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางที่สถานศึกษาควรมุ่งเน้นในการพัฒนาระบบบริหารวิชาการ เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการข้อมูลทะเบียนและการประเมินผลผู้เรียน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การประเมินผลการเรียนรู้โดยเทียบเคียงมาตรฐานสากลยังสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของสถานศึกษาในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Nathongchai, Sikkhabandit, and Theerawitayalert, 2024) พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทิศทางและมาตรฐานที่สอดคล้องกันในการคาดหวังให้สถานศึกษามีระบบบริหารวิชาการที่ทันสมัย มีความคล่องตัว และสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม

ทางการศึกษาอย่างไรก็ตาม ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและความพยายามของสถานศึกษาในการบริหารวิชาการอย่างมีระบบ แม้จะมีโครงสร้างและทิศทางที่ชัดเจนจากการวิเคราะห์หลักสูตรและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แต่ยังมีช่องว่างที่ต้องพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิภาพและสนับสนุนนวัตกรรมของครูให้มากขึ้น สาเหตุที่ความต้องการอยู่ในระดับปานกลางมาจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติ อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องเร่งพัฒนาด้านการสร้างนวัตกรรมและการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Panitcharoen and Kulopas, 2023) ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นในระดับปานกลางในบริบทของสถานศึกษาเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ซึ่งชี้ให้เห็นภาพรวมของความต้องการพัฒนาการบริหารวิชาการในสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกันแต่มีความต้องการในระดับใกล้เคียงกัน ซึ่งสะท้อนภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ต่างๆ ที่ยังมีความต้องการในการพัฒนาระบบบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chataphan (2022) ซึ่งมุ่งเน้นการบูรณาการการบริหารงานวิชาการร่วมกับโครงการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนตามพระราชดำริ โดยมีลักษณะเฉพาะที่เน้นบริบทของการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติและกิจกรรมวิชาการในระดับสถานศึกษา ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบที่ศึกษาในครั้งนี้ที่เน้นบริบทของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโดยตรง ในส่วนของงานวิจัยของ (Thanasunthornchai, Sikkhabandit, and Theerawitayalert, 2024) พบว่ารูปแบบการบริหารวิชาการของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษา มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับรูปแบบที่ศึกษาในครั้งนี้ โดยเน้นการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน และการขับเคลื่อนด้วยกระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มความสอดคล้องบางประการในเชิงโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการในบริบทของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบย่อย สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีลักษณะเฉพาะที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในบริบทของสถานศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมีการใช้กระบวนการบริหารเชิงระบบเป็นกลไก

ขับเคลื่อน ซึ่งแม้จะไม่สอดคล้องโดยตรงกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ในบางประเด็น แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการออกแบบรูปแบบที่ตอบสนองต่อเป้าหมายเฉพาะของพื้นที่และยุทธศาสตร์การพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ควรมีการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และประเมินผลในบริบทที่หลากหลายเพื่อยืนยันถึงประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรูปแบบดังกล่าวในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นระบบต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สถานศึกษามีการวิเคราะห์บริบทและความต้องการของผู้เรียนเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยนำนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น Active Learning, Flipped Classroom และ Learning by Doing มาใช้ พร้อมจัดทำแผนการสอนที่ยืดหยุ่นและจัดตั้งทีมวิชาการหรือกลุ่ม PLC เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้แบบยืดหยุ่น เช่น Smart Classroom และ Makerspace รวมถึงดำเนินระบบ Coaching & Mentoring เพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรม วิจัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการนำเสนอผลงานนวัตกรรมและการนิเทศแบบสะท้อนผล เพื่อใช้ข้อมูลประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและยั่งยืนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nathongchai, Sikkhabandit, and Theerawitayalert (2024) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความสอดคล้องในแนวทางการบริหารวิชาการที่เน้นคุณภาพและนวัตกรรมในระดับมัธยมศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของสถานศึกษา ความเป็นไปได้ในระดับสูงเกิดจากการบริหารวิชาการที่เน้นการมีส่วนร่วมของครูและการจัดระบบสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยทั้งในชั้นเรียนและร่วมกับหน่วยงานภายนอก รวมถึงการจัดตั้งทีมวิจัยและระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การบริหารเวลา ภาระงาน และกิจกรรมวิจัยอย่างเหมาะสม รวมถึงความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและระบบประเมินผลที่ชัดเจน ยังช่วยพัฒนาทักษะการวิจัยของครูและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nathongchai, Sikkhabandit, and Theerawitayalert (2024) ที่ได้ศึกษาเรื่องศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ก็พบว่าการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงช่องว่างในการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครู ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ออกแบบหลักสูตรที่เน้น Active Learning และพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน พร้อมจัดอบรมครูในการออกแบบ ปรับปรุงหลักสูตร และบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอน

2. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาให้หลากหลาย ทันสมัย และตรงกับความสนใจผู้เรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล พร้อมจัดระบบบริหารจัดการและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ ห้องเรียนออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูมีองค์ประกอบชัดเจน ครอบคลุมงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน และใช้กระบวนการ POLC เป็นกลไกขับเคลื่อน สามารถนำไปใช้บริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้สถานศึกษานำรูปแบบไปใช้บูรณาการทั้ง 6 ด้าน พัฒนาผู้บริหารและครูให้เข้าใจกระบวนการ POLC สนับสนุนงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การวิจัย และการใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง จัดระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผล พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความยั่งยืนในการพัฒนานวัตกรรมของครูและคุณภาพผู้เรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการมีความถูกต้องและเหมาะสมในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการพัฒนานวัตกรรมของครู ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการนำรูปแบบไปใช้จริงในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสม และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนทรัพยากรและนโยบายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า การใช้รูปแบบการบริหารวิชาการมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการพัฒนานวัตกรรมของครูและการจัดการศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการนำรูปแบบไปใช้จริงอย่างต่อเนื่องและขยายผลในสถานศึกษาอื่น ๆ ควบคู่กับ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2569)

การสนับสนุนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการติดตามประเมินผลระยะยาว พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากร เทคโนโลยี และนโยบายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและประสิทธิผลสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารวิชาการ เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.2. ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

สรุป

รูปแบบการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมของครูในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดและประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning: P) การจัดองค์การ (Organizing: O) การนำ (Leading: L) และการควบคุม (Controlling: C)

References

- Chataphan, P. (2022). *An Integrated Academic Administration Model for Schools in the Project to Enhance the Potential of Children and Youth for a Better Quality of Life in Bangkok Under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn*. (Doctoral dissertation). Graduate School, North Bangkok University. Bangkok.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Muksan, P., & Charoenkul, N. (2021). Needs for Academic Administration in Secondary Schools in Bangkok Based on the Learning Outcomes Concept of Green Citizen Competencies. *Journal of Educational Administration and Innovation*, 4(3), 1–20.

- Nathongchai, C., Sikkhabandit, S., & Theerawitayalert, P. (2024). Academic Administration Model of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. *Journal of Roi Kaensarn Academic*, 9(5), 558–574.
- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Title of the Report or Document*. Bangkok: Publisher.
- Office of the Education Council. (2019a). *National Education Standards B.E. 2561 (A.D. 2018)*. Bangkok: 21 Century Co., Ltd.
- Panitcharoen, P., & Kulopas, T. (2023). Needs for the Development of Academic Administration in Schools Under Rangsit City Municipality, Pathum Thani Province, Based on the Concept of Learners' Well-Being. *Journal of Educational Research, Faculty of Education, Srinakharinwirot University*, 18(1), 41–55.
- Ploykhao, S. (2020). *Development of an Instructional Management Model for Excellence for High-Ability Secondary School Students under the Secondary Educational Service Area Office 1*. (Doctoral dissertation, Educational Administration Program). Graduate School, North Bangkok University. Bangkok.
- Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. (2023). *Self-Assessment Report*. Retrieved August 12, 2025, from <http://www.sesao2.go.th/>
- Tandhanatewin, W. (2017). *Causal Relationship Model of Factors Affecting the Success of Small School Administration under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5*. (Doctoral dissertation, Nakhon Ratchasima Rajabhat University) .Nakhon Ratchasima Rajabhat University. Nakhon Ratchasima.
- Thanasunthornchai, J., Sikkhabandit, S., & Theerawitayalert, P. (2024). Academic Administration Model of the Educational Efficiency Promotion Network for Secondary Education in Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. *Journal of Educational Innovation and Research*, 8(3), 1308–1325.
- Wongwanich, S. (2019). *Needs assessment research*. (4th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Yongyossying, T. (2017). *Academic Administration of School Administrators under the Office of Yala Primary Educational Service Area 3*. (Independent study, Master of Education in Educational Administration).Graduate School, Yala Rajabhat University. Yala.